

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۱۶۵۵-ق

تاریخ ۲۳ / ۱۰ / ۱۳۱۰

پیوست

جلسه

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۴۸۸، ۱۱، ۸۹ صبح
تاریخ ثبت: ۲۲، ۱۶، ۸ عصر
اقدام کننده:

ش. ر. ق. اس

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۴۴۸۹/۲۴۵۰۷ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۴ دولت
درخصوص معاهده اساس روابط متقابل و اصول همکاری بین جمهوری
اسلامی ایران و فدراسیون روسیه که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۸۰/۱۰/۱۶ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است،
در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۱۶۵۵

تاریخ ۱۳۸۰ / ۱۰ / ۲۲

پیوست

بتعمالی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۴۸۸، ۸۰، ۱۱، صبح

تاریخ ثبت: ۲۲، ۱۰، ۸۰، عصر

اقدام کننده:

**لایحه معاهده اساس روابط متقابل و اصول همکاری بین
جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه**

ماده واحده - معاهده اساس روابط متقابل و اصول همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه مشتمل بر یک مقدمه و بیست و یک ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

**معاهده اساس روابط متقابل و اصول همکاری بین
جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه**

جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه که من بعد طرفین خوانده می شوند، نظر به عزم راسخ و سرشار از علاقه مندی متقابل هر دو کشور نسبت به تحکیم روابط و همکاریهای همه جانبه بین خود، با اعتقاد به این که توسعه روابط و همکاریهای فی مابین با منافع اساسی دو کشور انطباق دارد، با علاقه مندی نسبت به بسط روابط همه جانبه در ابعاد گسترده تر و بلند مدت در زمینه های سیاسی، تجاری، اقتصادی، علمی، فنی، فرهنگی و... با اعتقاد به ضرورت ایجاد جهانی مبتنی بر رعایت جدی مفاد منشور سازمان ملل متحد و معیارهای حقوق بین الملل و با ایمان کامل به این که در جهان معاصر، مسائل بین المللی فقط بر اساس اصول مندرج در منشور سازمان ملل متحد، من جمله: اصول تساوی حاکمیت، استقلال سیاسی، تمامیت ارضی، حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات، عدم توسل به زور و نیز عدم دخالت در امور داخلی کشورها باید حل و فصل شوند و با

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۶۵۵

ق

تاریخ ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۰

پست

بیت‌المال

تمایل به مساعدت جهت ایجاد صلح، ثبات و با تأکید مجدد بر پابندی به اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد، در موارد ذیل به توافق رسیدند:

ماده ۱ - جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه به عنوان کشورهای دوست، روابط فی مابین را بر پایه برابری حاکمیت، همکاری، اعتماد و احترام متقابل به حق حاکمیت، تمامیت ارضی، استقلال و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر استوار می‌سازند.

ماده ۲ - هر یک از طرفین متعهد می‌شوند تا از توسل به زور و تهدید در روابط فی مابین پرهیز نموده و اجازه ندهند تا از سرزمین‌شان برای تجاوز و عملیات خرابکاری و تجزیه طلبی علیه طرف دیگر استفاده گردد.

ماده ۳ - چنانچه یکی از طرفین مورد تجاوز کشور دیگری قرار بگیرد، طرف دیگر ملزم می‌باشد از هرگونه مساعدت نظامی و یا کمکهای دیگر به متجاوز که موجبات ادامه تجاوز را فراهم می‌آورد، خودداری نموده و سعی نماید تا اختلافات به وجود آمده براساس منشور سازمان ملل متحد و اصول کلی حقوق بین‌الملل حل و فصل گردد.

ماده ۴ - طرفین موافقت می‌نمایند که اختلافات احتمالی بین خود را صرفاً از طرق مسالمت‌آمیز حل و فصل نمایند.

ماده ۵ - طرفین موافقت نمودند، شرایط مناسب حقوقی، اقتصادی، مالی و تجاری برای فعالیتهای دوجانبه و چند جانبه و نیز سرمایه‌گذاری‌های مشترک در کشورهای یکدیگر و کشورهای ثالث ایجاد نمایند. همچنین طرفین اعتقاد دارند که برای دستیابی به

بیتنامی

اهداف فوق الذکر، اعطای حقوق کامله الوداد، فعالیت کمیسیون مشترک دائمی ایران و روسیه، در خصوص همکاریهای اقتصادی، تجاری و همچنین همکاری بین بانکهای دو کشور اهمیت به سزایی دارند.

ماده ۶ - طرفین به گسترش مناسبات درازمدت و متقابلاً مفید خود به منظور تحقق طرحهای مشترک در زمینههای حمل و نقل، انرژی من جمله: استفاده صلح جویانه از انرژی هسته‌ای، احداث نیروگاههای اتمی، صنایع، علوم، فنون، کشاورزی و بهداشت عمومی مساعدت خواهند نمود.

ماده ۷ - طرفین با برگزاری مشاوره‌های مستمر به مبادله اطلاعات و تجارب در زمینه‌های اقتصادی، علمی و فناوری به منظور آشنائی هر چه بیشتر و استفاده از ظرفیتهای امکانات دو کشور در این زمینه‌ها می‌پردازند.

طرفین حداکثر تسهیلات مناسب برای فعالیت در کشور خود و همچنین تأمین شرایط لازم جهت کار و زندگی تجار و کارشناسان شاغل در پروژه‌های مشترک را مهیا می‌سازند.

ماده ۸ - طرفین تماسهای گسترده و نزدیک بین مردم دو کشور و همچنین گسترش همکاری بین سازمانهای اجتماعی، بنیادها، سازمانهای مذهبی و تشکلهای اجتماعی جوانان، زنان و غیره را فراهم می‌آورند.

هر یک از طرفین متقابلاً اقداماتی را به منظور تسهیل در ارائه روایید برای شهروندان طرف دیگر در چارچوب تماسهای توریستی، اقتصادی، تجاری، علمی، فناوری و فرهنگی به عمل می‌آورند.

بتعمالی

ماده ۹ - طرفین در گسترش هر چه بیشتر همکاریها در زمینه فرهنگ، علوم، تحصیلات، هنر، جهانگردی، ورزش و سایر زمینههای انسان دوستانه مساعدت می نمایند. در این راستا، تماسهای مستقیم بین دانشگاهها، مراکز علمی، فرهنگی و مذهبی، موزهها، کتابخانهها، مراکز اسناد و همچنین سازمانهایی که در امور علمی، فرهنگی و هنری فعالیت دارند را تشویق می نمایند.

دو کشور در زمینه چاپ و انتشارات و مبادله اطلاعات میان ادارات خدمات خبری و اخبار و رسانه‌های گروهی همکاری خواهند نمود.

طرفین آموزش زبان فارسی در روسیه و زبان روسی در ایران را مورد تشویق قرار خواهند داد.

ماده ۱۰ - به منظور تعیین جهات و جزئیات همکاری، طرفین نسبت به انعقاد موافقتنامه‌های جداگانه بین مؤسسات و ارگانهای ذی ربط دو کشور در زمینه‌های مختلف و مورد علاقه مبادرت خواهند نمود.

ماده ۱۱ - طرفین نسبت به توسعه همه جانبه روابط بین پارلمانها من جمله تقویت ارتباط بین گروههای دوستی پارلمانی تلاش خواهند نمود.

ماده ۱۲ - طرفین در خصوص گسترش همکاریهای جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه در تمامی زمینه‌ها در دریای خزر، معاهده بین ایران و جمهوری فدراتیو روسیه سوسیالیستی شوروی مورخ ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ و قرارداد بازرگانی و بحریمایی میان ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ و نامه‌های ضمیمه آنها را مبنای حقوقی ناظر بر فعالیت در دریای خزر می دانند.

رژیم حقوقی دریای خزر بایستی براساس اتفاق آرا پنج کشور ساحلی تکمیل گردد

بیتسابی

و طرفین تا تکمیل رژیم حقوقی دریای خزر هیچ مرزی را در این دریا به رسمیت نمی‌شناسند و با توجه به مبانی فوق، همکاری در دریای خزر را از طریق تدوین چارچوب‌های حقوقی لازم در زمینه‌های ماهیگیری و پرورش ماهی، کشتیرانی، تجارت ساحلی، استخراج منابع معدنی و حفظ محیط زیست توسعه می‌دهند.

ماده ۱۳ - طرفین با استفاده از امکانات و ظرفیتهای یکدیگر در زمینه‌های مختلف من جمله حمل و نقل و انرژی، در سطح منطقه همکاری خواهند نمود.

ماده ۱۴ - به منظور گسترش و تحکیم روابط دوجانبه و نیز ایجاد و توسعه همکاریهای چندجانبه با مشارکت دیگر کشورهای منطقه، طرفین علاوه بر رایزنی‌های منظم من جمله مشورت‌های سطح بالا، مذاکرات و اقدامات لازم را پیرامون تقویت، ثبات، تضمین امنیت و ارتقاء سطح همکاریها در منطقه انجام خواهند داد.

در صورت بروز شرایطی که صلح و امنیت بین‌المللی را مختل سازد یا موجبات تهدید آن و تشنج بین‌المللی را به وجود آورد، طرفین بلافاصله به مشاوره با یکدیگر به منظور اتخاذ اقداماتی که بتواند این شرایط را برطرف نماید، خواهند پرداخت.

ماده ۱۵ - طرفین در مورد ارتقاء نقش و کارآئی سازمان ملل متحد به عنوان ابزار همه‌جانبه حمایت از صلح و امنیت بین‌المللی و یافتن راه‌حلهای کارآمد پیرامون مسائل مهم بین‌المللی تلاش خواهند نمود.

دو کشور همکاریهای خود را در چارچوب سازمان ملل متحد و سایر سازمانها و مجامع بین‌المللی تعمیق خواهند بخشید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۶۵۵
تاریخ ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۰
پست

مبتنی

ماده ۱۶ - طرفین در خصوص پیشبرد فرآیند خلع سلاح، کاهش و در نهایت حذف انواع سلاحهای کشتار دسته جمعی تشریک مساعی می نمایند. در این راستا، دو کشور رایزنیهای منظمی را به منظور هماهنگی تلاشها در زمینه امنیت بین المللی، عدم گسترش و کنترل صادرات انجام داده و خواهند داد.

ماده ۱۷ - طرفین در زمینه محیط زیست از طریق مبادله تجارب در استفاده صحیح از منابع طبیعی، تعمیم تکنولوژیهای مناسب از لحاظ زیست محیطی و انجام اقدامات مربوط به حفظ و احیاء محیط زیست همکاری می نمایند.
طرفین به یکدیگر در حد امکان برای پیشگیری از بلایای طبیعی و برطرف کردن آثار آن مساعدت می ورزند و در جهت تهیه استراتژیهای بین المللی در زمینه حفظ محیط زیست تلاش خواهند نمود.

ماده ۱۸ - طرفین به صورت دوجانبه و نیز سطح بین المللی در راستای ریشه کن نمودن تروریسم بین المللی و مبارزه با گروهگانگیری، جنایت، حمل و نقل غیرقانونی مواد مخدر، قاچاق اسلحه و میراثهای فرهنگی و تاریخی و سایر اشیاء گرانبها همکاری می نمایند.

ماده ۱۹ - طرفین تأکید می نمایند که در مقابل تمام اشکال نژادپرستی و تبعیض نژادی مبارزه نمایند.

دو کشور اهمیت زیادی به تفاهم بین اقوام و ادیان قائل بوده و برای تقویت آن و همچنین تأمین حقوق آنها تلاش خواهند نمود.

ماده ۲۰ - این معاهده به تعهدات و حقوق طرفین که ناشی از قراردادهای و موافقتنامههای دوجانبه یا چند جانبه بین جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه با یکدیگر و یا بین آنها با سایر کشورها می باشد، لطمه ای وارد نمی سازد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۶۵۵

تاریخ ۱۳۸۰ / ۱۰ / ۲۲

پوست

بتعمالی

ماده ۲۱ - معاهده حاضر پس از تصویب مجالس دو کشور و طی مراحل قانونی مربوطه و از تاریخ تبادل اسناد تصویب شده دارای اعتبار می باشد.

این معاهده برای مدت ده سال منعقد می گردد و در صورتی که هیچ یک از طرفین حداقل یک سال قبل از پایان اعتبار آن به صورت کتبی طرف دیگر را از قصد خود پیرامون قطع اعتبار معاهده مطلع نسازد، خود به خود برای دوره های پنج ساله بعدی تمدید می شود.

این معاهده در مسکو در تاریخ بیست و دوم اسفند ماه سال ۱۳۷۹ هجری شمسی برابر با دوازدهم مارس ۲۰۰۱ میلادی در دو نسخه به زبانهای فارسی و روسی که هر یک از متون دارای اعتبار یکسان می باشد، تنظیم شده است.

از طرف فدراسیون روسیه

ولادیمیر پوتین

از طرف جمهوری اسلامی ایران

سید محمد خاتمی

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن معاهده شامل مقدمه و بیست و یک ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی